

TEKNOLOJİ ve TOPLUM (4.öğrenme alanı-1.kazanım)

Teknoloji: Bir sanayi dalı ile ilgili yapım yöntemlerini, kullanılan araç, gereç ve aletleri, bunların kullanım biçimlerini kapsayan uygulama bilgisi, uygulayım bilimidir.

Teknolojinin Olumlu Ve Olumsuz Yönleri

OLUMLU YÖNLERİ	OLUMSUZ YÖNLERİ
◆ Sabahları saatle uyanmamız ve Otobüs,otomobil gibi taşıtlarla okula ve işe gitmemiz.	✱ Kültürümüz ve yaşam biçimimizde değişikliklere sebep olması
◆ Dünyanın birçok yerinde sevdiklerimizle kısa sürede iletişim kurduğumuz için kendimize çok vakit ayırabilmemiz.	✱ Sanal ortamdaki yaklaşmanın yüz yüze iletişimi uzaklaştırması sebebiyle insanların yalnızlığa sürüklenmesi
◆ Cep telefonu,tablet ve bilgisayar gibi araçları günlük hayatta çok sık kullanmamız.	✱ Zamanını ekranlar ve sanal ortamda geçiren bireylerin aileleri ve arkadaşlarıyla iletişiminin azalması
◆ Hızlı yolculuk yapmamız ve ev işlerini kısa sürede bitirmemiz.	✱ Sosyal medya üzerinden yapılan paylaşımlar insanlarda şiddet ve saldırganlık duyguları uyandırabilir.
◆ Bankacılık işlemlerini birkaç tuşla bitirmemiz.	

BİLGİ NOTU: Sanal ortamda iletişimin artması geleneklerimizde önemli değişikliklere neden oldu. Geçmişte bayram öncesinde uzakta yaşayan sevdiklerimize **kart** gönderilirken cep telefonlarının kullanılmaya başlaması ile **kısa mesaj** gönderilmeye başlandı.

Önceden hastanede tedavi olmak için sabahın erken saatlerinde sıra almak için hastaneye gidilirdi. Günümüzde <https://www.mhrs.gov.tr/Vatandas/> Genel Ağ adresine bağlanarak veya **ALO 182**'yi arayarak tedavi için randevu alınabilmektedir.

DOĞRU ve GÜVENİLİR BİLGİ (4.öğrenme alanı-2.kazanım)

Medya: İnsanlar arasında iletişimi sağlayan gazete, dergi, radyo, televizyon ve Genel Ağ gibi kitle iletişim araçlarının tümüne **medya** denir.

Günümüzde bilgiye ulaşma araçlarının başında internet gelmektedir. Merak ettiğimiz bir haberden, hazırlanacak ödevlere, hava durumundan, spor karşılaşması sonuçlarına kadar birçok konuda internete başvurmaktayız. İnternete bilgisayar, tablet ve cep telefonları gibi araçlarla ulaşmaktayız.

Geçmişte ise bilgiye ulaşmak günümüzdeki kadar kolay değildi, epey zamanımızı alıyordu. Bilgiye ulaşmak için kitaplara, dergilere, ansiklopedilere başvurmak gerekiyordu. İnternetle birlikte saniyeler içinde bilgiye ulaşabilmekteyiz.

Bilgi edinmek istediğimiz konu ile ilgili arama motoruna birkaç kelime yazmamız yeterlidir. Yaptığımız aramanın sonucunda yüz binlerce, bazen milyonlarca bilgi bize sunulmaktadır.

İnternet sayesinde bilgiye ulaşmak oldukça kolaylaşmıştır ancak başka bir sorun ortaya çıkmıştır. Arama motoru bize çok sayıda bilgi sunmaktadır. Bu durum bize “Bu bilgilerin hangileri doğru ve güvenilirdir?” sorusunu aklımıza getirmektedir. İnternette ulaştığımız bilgilerin önemli bir kısmı kontrolden geçmemiştir. Bu nedenle internette karşımıza çıkan bilgilerin tamamını doğru ve güvenilir kabul edemeyiz.

Doğru ve güvenilir bilgiye ulaşmanın ipuçları

- ➡ Bir tek internet sitesinden alınan bilgiye ile yetinilmemelidir, elde edilen bilgi farklı internet sitelerindeki bilgilerle, kitap, ansiklopedi gibi kaynaklarla ve uzman görüşleriyle karşılaştırılmalıdır.
- ➡ Güvenilir ve doğru bilgi verdiği bilinen internet sitelerinden yararlanılmalıdır.
- ➡ Resmi sitelerin yani “gov” uzantılı (www.meb.gov.tr gibi) ya da “edu” uzantılı eğitim sitelerinin (www.selcuk.edu.tr gibi) daha güvenilir bilgiler içerdiği unutulmamalıdır.
- ➡ Araştırdığımız konuyu **turnak** içinde (“ ”) aramanın daha doğru sonuçlara ulaşmamızı sağlayacağı dikkate alınmalıdır.
- ➡ Ulaştığımız bilgi, “**Ne? Nerede? Ne zaman? Nasıl? Niçin/neden? Kim?**” (5N 1K) sorularına doğru ve tutarlı cevaplar verebilmelidir.
- ➡ Bilgilerin güncel olup olmadığı dikkate alınmalıdır.

SANAL ORTAMDA GÜVENLİK (4.öğrenme alanı-3.kazanım)

İnterneti nasıl kullanmalıyız?

Günümüzde interneti yaşamımızın hemen her alanında kullanmaktayız. Herhangi bir konuda araştırma yapmaktan tutun da **alışverişe, bankacılık işlemlerine** kadar pek çok işlemi internet sayesinde yapabiliyoruz. Ancak bize birçok kolaylık sağlayan interneti güvenli kullanmadığımızda karşılaşabileceğimiz tehlikeler bulunmaktadır. İnternette karşılaşabileceğimiz tehlikeler şunlardır:

İnternette yaşamımıza uygun olmayan pek çok içeriklerle karşılaşabiliriz. Arkadaş gibi görünen kötü niyetli insanlar karşımıza çıkabilir. Bu kişiler bizden **fotoğraf, kimlik bilgileri, adres, telefon, şifre gibi kişisel bilgilerimizi** isteyebilir. Bu gibi bilgileri ele geçirdiklerinde bizim kimliğimize bürünebilirler. Banka hesaplarından para çekebilir, alışveriş yapabilirler. **Kimlik bilgilerinin çalınması anlamına gelen “kimlik hırsızlığı”** başımıza bunun gibi birçok sorun açabilir. Bu gibi dolandırıcılar; örneğin e posta göndererek yapılan çekilişte ödül kazandığımızı yazabilirler. Bu ödülü almak için bir ödeme yapmamızı isteyebilirler. Kısaca internet dolandırıcılığı ile karşı karşıya kalabiliriz. Bunlar kanunlarda suç olarak belirtilmiştir.

İnternetteki resim, müzik, video ve program dosyalarını indirmek bilgisayarımıza zarar verebilir. Bu dosyalarda bilgisayarımızın saldırılara açık hale gelmesine neden olan virüsler bulunabilir.

Sanal ortamdaki tehditlere karşı alınması gereken önlemler

- ✿ İnternette bulunan, okunan bilgi ve haberlerin hepsi **doğru olmadığı unutulmamalıdır.**
- ✿ Kötü niyetli, şifre ve kişisel bilgilerimizi isteyen kişilerle bu **bilgileri paylaşmamalıyız.**
- ✿ İnternette uzun zaman geçirmemeli, **zamanı iyi kullanmalıyız.**
- ✿ Bu mesajı 10 kişiye gönderirsen şans kapını çalacak gibi **e-postaları dikkate almamalı, başkalarına iletmemeli ve hemen silmeliyiz.**
- ✿ Büyüklerimizle güvenli olan internet sitelerinin adreslerini belirleyip **her siteye güvenmemeliyiz.** Her dosyayı **indirmeye çalışmamalı, virüslerden koruyan programlar kullanılmalıdır.**
- ✿ Bilmediğimiz herhangi bir durumla karşılaştığımızda **büyüklerle ve öğretmenlere danışılmalıdır.**
- ✿ Büyüklerimizin izni olmaksızın **ev ve okul dışında internet olan yerlere gitmemeli, şüpheli bir durum olduğunda büyüklerimiz mutlaka bilgilendirilmelidir.**

İnternette güvenli alışveriş için yapmamız gerekenler

- İyi bilinen, güvenilir sitelerden alışveriş yapmalıyız.
- Başka bir internet sayfası üzerindeki ya da posta ile gelen bağlantılardan değil, doğrudan internet adresi yazarak alışveriş sitesine bağlanmalıyız.
- İnternet kafe gibi internetin ortak kullanıldığı alanlar yerine kişisel bilgisayarlarımızı kullanmalıyız.
- Ödeme sayfasının güvenli olduğunu anlamak için adres çubuğunda “https” yazdığından emin olmalıyız.
- Parola ve şifre gibi bilgilerimizi kimseyle paylaşmamalıyız.
- Ödeme sırasında kişisel bilgiler girilirken sanal klavye kullanmalıyız.
- Güvenlik önlemlerinin olmasına dikkat etmeliyiz.

BİLİM İNSANLARININ ORTAK ÖZELLİKLERİ (4.öğrenme alanı-4.kazanım)

Buluş (icat): Bir şeyi ilk kez ortaya koymaya veya icat etmeye denir. Telefonun bulunması gibi

Mucit: Buluş (icat) yapan kşimseye denir. Alexander Graham Bell (telefon)

Keşif: Önceden var olan fakat ortaya çıkmamış şeylerin ortaya çıkarılmasıdır.

Kaşif: Keşif yapan kimseye denir.

BULUŞLAR ve İNSAN YAŞAMINA ETKİSİ

BULUŞ-TEKNOLOJİK ÜRÜN	İNSAN YAŞAMINA ETKİSİ
YAZI	---- Bilginin unutulmasını engellemiş, bilginin kalıcı olmasını sağlamıştır.
TEKERLEK	---- Ulaşım araçlarının gelişmesini, ulaşımın hızlı ve kısa sürede gerçekleşmesini sağladı.
ATEŞ	---- Isınma ve evlerde kullanılan fırınların geliştirilmesini sağlamıştır.
TELEFON	---- Uzaklarla insanların kısa sürede haberleşmesini sağlamıştır.
AŞI	---- İnsanların hastalığa bağışıklık kazanmasını sağlamıştır, insanlar hastalıklardan korunmuştur.
PUSULA	---- Denizlerde ulaşımın güvenli yapılmasını sağlamıştır.
BARUT	---- Ateşli silahların yapılmasını sağlamıştır, insanlar düşmanına karşı güvende olmuştur.
BİLGİSAYAR	---- İnsanlar birçok işlerini bir arada yapabilmıştır. Daha çok bilginin dijital ortamda uzun yıllar saklanabilmesini sağlamıştır.

Buluş Yapan Ve Bilim İnsanın Ortak Özellikler Kavram Haritası

KİM BULDU ?	NE BULDU ?
John Logie BAIRD	TELEVİZYON
Guiglielmo MARCONI	RADYO
Alexander Graham BELL	TELEFON
Samuel MORSE	TELGRAF , MORSE ALGABESİ

BİLİM İNSANI	ÖZELLİĞİ
CAHİT ARF	<p>---- Matematikçidir.</p> <p>---- Kendi adıyla “Arf Teoremini” geliştirdi.</p> <p>---- 10 TL nin arkasında fotoğrafı vardır.</p>
İSAAC NEWTON	<p>---- Fizik, matematik, astronomi bilginidir.</p> <p>---- Aynalı teleskobu geliştirdi.</p> <p>---- Yer çekimi kanununu buldu.</p>
Aziz SANCAR	<p>--- ABD Ulusal Bilimler Akademisine seçilen ilk Türk’tür.</p> <p>--- DNA harita araştırması sayesinde 2015 yılında Nobel Kimya ödülünü kazanmıştır.</p>
ALBERT EINSTEIN	<p>--- Fizikçi ve Matematikçidir.</p> <p>--- 1921 yılında Nobel Fizik ödülünü kazanmıştır.</p>
EDİSON	<p>---- Fizik, bilginidir.</p> <p>---- “Ampul” u bulmuştur.</p>
İBN-İ SİNA	<p>---- Mikrobun hastalıklara sebep olduğunu bulmuştur.</p> <p>---- Tıp alanında çok önemlidir.</p> <p>---- Avrupa’da “avicenna” adıyla tanınmış ve eserleri Avrupa üniversitelerinde okutulmuştur.</p>
İBN-İ HALDUN	<p>---- Sosyoloji biliminin kurucusudur.</p> <p>---- Döneminin önemli tarihçilerindendir.</p>
LUİS PASTÖR	<p>---- Fizik, kimya ve tıp alanında çalıştı.</p> <p>---- Kuduz aşısını buldu.</p>
OKTAY SİNANOĞLU	<p>---- Matematik, kimya ve biyoloji alanında çalıştı.</p> <p>---- Matematikle ilgili kuram geliştirdi.</p>
GAZİ YAŞARGİL	<p>---- Beyin ve sinir sistemi üzerinde çalıştı.</p> <p>---- Mikro cerrahi tedavisi ile beyin tümörlerini yok etti.</p> <p>---- “Dünya Beyin Cerrahları Birliği” tarafından “Yüzyıl'ın Adamı” seçildi.</p>

Bilim İnsanlarının Özellikleri:

- ➡ İyi bir gözlemcidir.
- ➡ Şüphecidir, her şeyi olduğu gibi kabul etmez.
- ➡ Eleştirelidir, eleştiriye açıktır.
- ➡ Meraklı, sorgulayıcı, araştırmacıdır.
- ➡ Sabırlı ve kararlıdır.
- ➡ Planlıdır, zamanı iyi kullanır.
- ➡ Tarafsız ve önyargısızdır.

Araştırma ve Kaynak Kullanma Yöntemi:

1. Araştırma konusunu seçmek
2. Araştırma konusu hakkında bilgi edinebileceğim kaynakları temin etmek
3. Bilgi kaynaklarından araştırma konusuna uygun bilgileri derlemek
4. Edindiğim bilgileri asıllarını koruyarak not almak
5. Kaynakça hazırlamak

Telif: Kitap yazmak, resim, heykel, beste yazmak, sanat eseri meydana getirmektir.

Telif hakkı: Fikir ve sanat eserini oluşturan kişinin eserden doğan haklarına denir.

Sürelî yayın: Düzenli aralıklarla yayımlanan gazete ve dergilere sürelî yayın adı verilir. Sürelî yayınlar, günlük, haftalık, aylık veya yıllık olarak yayımlanabilir.

Ansiklopedi: Belli bir yönteme göre düzenlenen; herhangi bir konu hakkında ayrıntılı bilgi içeren, genellikle birkaç ciltten oluşan kitaplara ansiklopedi adı verilir

Kaynakça: Yararlanılan kaynakların araştırma sonunda belirtildiği bölüme denir.

Kaynakça bölümünde ;

1- Yazarın adı soyadı **2-** Kitabın adı **3-** Kitabın yayınevi **4-** Basıldığı yer ve tarih bulunur.

ÖRNEK:

Kitap Örneği: KARABIYIK, Erol, Deyimler Sözlüğü, Üner Yayıncılık, Ankara, 1993

Dergi Örneği: Bilim Çocuk Dergisi, Sayı 108, 2007

Ansiklopedi Örneği: Gençler İçin A'dan Z'ye Genel Kültür Ansiklopedisi, Cilt 2, İstanbul 2003.

İnternet Sitesi Örneği: www.tdk.gov.tr

BİLGİ NOTU: Kaynak belirtilmezsek eseri hazırlayan insanların **emeğine saygı göstermemiş oluruz.**

**4. ÜNİTE DERS NOTU VİDEOSUNU İZLEMELİK İÇİN
AŞAĞIDAKİ LİNE TIKLAYINIZ.**

<https://www.youtube.com/watch?v=WWGTGWpQxaI>

**DİĞER DERS İÇERİKLERİ İÇİN AŞAĞIDAKİ KANAL
LİNKLERİME TIKLAYINIZ.**

YOUTUBE ABONE OL LİNKİ:

<https://www.youtube.com/@sosyalhocasimustafa>

İNSTAGRAM HESABIM:

<https://www.instagram.com/sosyalhocasimustafa/>

TELEGRAM HESABIM:

<https://t.me/sosyalhocasimustafakarakus>